

IX Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa pt. *Poznanie i upowszechnianie historycznego i kulturowego dziedzictwa Wileńszczyzny drogą do zachowania tożsamości narodowej*

Szybkie procesy globalizacji stanowią wyzwanie dla wszystkich państw i narodów. Jednym z takich wyzwań XXI wieku, wywołujących społeczne zaniepokojenie, jest wpływ globalnych zmian na ludzki system wartości, tożsamość narodów i mniejszych społeczności. W coraz bardziej zmodernizowanym świecie dziedzictwo narodowe decyduje o oryginalności narodów oraz stanowi ich cechę wyróżniającą. Właśnie dlatego naukowcy SNPL poszukują sposobów na zachowanie odrębności kulturowej polskiej mniejszości narodowej w Republice Litewskiej.

Dziedzictwo narodowe, jako produkt wielu pokoleń, jest z naukowego punktu widzenia ważną wartością pod względem etnicznym, estetycznym, a także historycznym. Dziedzictwo narodowe Wileńszczyzny obejmuje historię, życie społeczne i kulturalne, działalność wybitnych jednostek oraz ich upamiętnianie.

Właśnie tej tematyce została poświęcona IX Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa pt. *Poznanie i upowszechnianie historycznego i kulturowego dziedzictwa Wileńszczyzny drogą do zachowania tożsamości narodowej*, która się odbyła w dn. 14–16 października 2022 r. w Wilnie.

Podczas konferencji przedstawiony został obraz wielonarodowego dziedzictwa Wilna i Wileńszczyzny, dzieje jego rozwoju w ciągu wieków oraz skutki przenikania wzajemnego różnych kultur. Podczas konferencji odbyły się dyskusje o Wilnie jako ognisku kultur dla mieszkających tutaj narodowości w epoce baroku, o 500-leciu założenia pierwszej drukarni na terenach Europy Wschodniej, o staraniach społeczności Wilna w XX w. skierowanych na zachowanie historycznego i kulturowego dziedzictwa Wielkiego Księstwa Litewskiego, o wkładzie stowarzyszeń naukowych i kulturalnych w upowszechnianie wiedzy o rodzimej kulturze, opiece nad pomnikami historycznymi kulturalnymi, o stratach dziedzictwa narodowego Wilna i Wileńszczyzny podczas II wojny światowej, deformacji pamięci historycznej i kultur narodowych w czasach reżimu sowieckiego, dążeniach mniejszości narodowych do zachowania odrębności narodowej oraz ich dziedzictwa w czasach transformacji społecznej,

Komunikaty

a także o współczesnych procesach zachodzących w kulturze, w tym w kulturze mniejszości narodowych.

Na konferencji zostało zaakcentowane znaczenie współpracy Litwy, Polski oraz innych krajów Europy w historii regionu, wpływu na rozwój narodów. Szczególna uwaga została poświęcona kwestii zachowania tożsamości narodowej i pielęgnowania pamięci politycznej Litwy i Polski. Podczas konferencji została omówiona kwestia utrzymania ducha tolerancji w wielonarodowym społeczeństwie Wileńszczyzny, a także rola działalności instytucji kulturalnych, grup etnicznych i pojedynczych osób oraz ich wpływ na życie społeczno-kulturalne regionu.

Pierwszy dzień konferencji odbył się w pomieszczeniu Ambasady Rzeczypospolitej w Wilnie i rozpoczął się od panelu dyskusyjnego „Wielokulturowa i wielojęzyczna Wileńszczyzna”. Słowo wstępne zдалnie

Fot. 1. Panel dyskusyjny z udziałem naukowców (od prawej) Markas Zingeris (Litwa), Siarhej Chareuski (Białoruś), prof. dr hab. Bohdan Cywiński (Polska), prof. Alfredas Bumblauskas (Litwa), dr Halina Kobeckaitė (Litwa), prof. Adas Jakubauskas (Litwa), moderator panelu dr Barbara Stankiewicz.



Foto: archiwum.

wygłosił prof. Theodore Weeks (USA). W panelu wzięli udział: prof. Alfredas Bumblauskas (Litwa), Siarhej Chareuski (Białoruś), prof. dr hab. Bohdan Cywiński (Polska), prof. Adas Jakubauskas (Litwa), dr Halina Kobeckaitė (Litwa), Markas Zingeris (Litwa), moderator panelu dr Barbara Stankiewicz. Dyskusja była bardzo interesująca, uczestnicy wygłosili wiele głębokich a niekiedy nawet zaskakujących przemyśleń. Nagranie panelu jest dostępne online w języku polskim (<https://youtu.be/GxZp-NAvk9-M>) i litewskim (<https://youtu.be/IMWa5ym1jwQ>). Nagrania są również dostępne do obejrzenia poprzez stronę internetową SNPL (<https://www.snpl.lt/new/?p=1886#more-1886>).

Podczas popołudniowej sesji plenarnej w Ambasadzie zostało wygłoszonych sześć referatów poświęconych wielokulturowej i wielojęzycznej Wileńszczyźnie.

Fot. 2. Uczestnicy konferencji w Sali Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie.



Foto: archiwum.

Ogółem na konferencji ogłoszono około 30 referatów w pięciu sekcjach tematycznych: Historia, Dziedzictwo językowe, Dziedzictwo kulturowe, Vilniana, Współczesność. Część referatów były również ogłoszonych zdalnie.

Szeroka tematyka sekcji pozwoliła na przedstawienie wielu aspektów historycznego i kulturowego dziedzictwa Wileńszczyzny a także na przeanalizowanie wpływu tego dziedzictwa na zachowanie tożsamości narodowej.

Na zakończenie konferencji odbyła się wycieczka pt *Śladami Józefa Mackiewicza*. Przewodnik wycieczki dr Józef Szostakowski zapoznał uczestników z miejscami w Wilnie, związanymi z postacią Józefa Mackiewicza. Następnie uczestnicy wycieczki zwiedzili Dom Józefa Mackiewicza w Czarnym Borze pod Wilnem, a wycieczkę zakończyli zwiedzeniem wspaniałego Pałacu Balińskich w Jaszunach.

Część referatów została opracowana przez autorów w postaci artykułów naukowych i opublikowana w Roczniku Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy (tomy 22A i 22B).

Organizatorzy konferencji są przekonani, że referaty ogłoszone podczas obrad i przeprowadzone dyskusje pozwolą lepiej zrozumieć wielokulturową i wieloetniczną spuściznę Wilna i Wileńszczyzny oraz jej wpływ na współczesne procesy historyczno-kulturowe.

Dr Mirosław Szejbak
Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji